

Terecht of niet?

□ Harry Molkenboer

Frauderen amper bestraft en meeliften beloond

In deze rubriek dit keer een casus die niet tot een formeel bezwaar leidde, maar die wel bijzonder genoeg is om er aandacht aan te besteden. Het gaat om de beoordeling van groepsopdrachten. In deze casus wordt frauderen van de ene student amper bestraft en meeliften mogelijk zelfs beloond, terwijl andere studenten, die niet frauderen, vier maanden studievertraging oplopen. Deze rubriek is geschreven in de zomer van 2008 toen de casus nog liep.

De context

Binnen een hbo-opleiding moeten studenten een zogenaamd Schoolthema maken. Een Schoolthema is een opdracht die studierichting en studiejaar overstijgend is. Studenten werken in kleine groepen samen aan een opdracht, doen daarbinnen onderzoek en maken een verslag. Er zijn verschillende thema's die door de school aan de studenten worden aangeboden. Studenten schrijven zich in op een thema en vormen een groep. Bij voorkeur bestaat een groep uit studenten van verschillende studierichtingen binnen de opleiding en uit studenten van een verschillend studiejaar. Naast het opdoen van kennis over het thema leren studenten samenwerken.

De groep

De groep die het hier betreft, bestaat uit drie studenten: twee vierdejaars (hierna aangeduid als studenten 4A en 4B) en één derdejaars student (hierna aangeduid als student 3). Studenten 4A, 4B en 3 besluiten om het thema in gezamenlijkheid aan te pakken, dus geen verdeling van taken over verschillende onderwerpen, maar samen onderwerp voor onderwerp onderzoeken, bespreken en verwerken tot een verslag.

Het verslag wordt tot twee keer toe om kwalitatieve redenen afgekeurd. In onderling overleg besluiten de studenten te kiezen voor een andere aanpak. De onderwerpen worden verdeeld in drie eenheden en elke student wordt verantwoordelijk voor een eigen deel. Wel spreken ze af elkaars deel te bestuderen en van commentaar te voorzien. Als de drie delen klaar zijn worden ze samengevoegd tot één verslag.

Fraude en de gevolgen

Spoedig na inlevering werd het verslag niet ontvankelijk verklaard, omdat bij de correctie door de docent al spoedig bleek dat plagiaat was gepleegd. Student 3 gaf de fraude toe. Dit was niet bekend bij de andere twee studenten, maar ze hadden dat niet onderzocht en ook geen aanleiding gevonden hun medestudent te wantrouwen.

De fraude werd ontdekt aan het einde van het schooljaar 2007-2008. Voor studenten 4A en 4B die alle vakken hadden gehaald, betekende dit dat ze niet konden afstuderen (het ging alleen nog maar om het Schoolthema). Student 3 mocht wel over naar het vierde jaar. Het Schoolthema moest opnieuw aangepast worden, maar dit mocht pas in het nieuwe studiejaar 2008-2009.

Verzoeken

Studenten 4A en 4B dienden het verzoek in om toch een beoordeling van hun verslag te krijgen. Dat verzoek werd afgewezen. De reden voor het verzoek was dat zij geïnformeerd wilden worden of alleen het fraudedeel opnieuw gemaakt moest worden of dat ook hun delen verbeterd moesten worden. Zij zouden dan vast aan het

Terecht of niet?

Liever geen groepsopdrachten meer?

De auteur van deze bijdrage heeft zelf een dochter die na vier jaar hbo (geslaagd overigens) een hekel heeft gekregen aan gezamenlijke opdrachten. Zij ervoer verschillende malen dat de goede en hardwerkende studenten het werk opknappen van de minder hardwerkende studenten die naar hartenlust meeliften zonder dat het docenten opvalt of – als het gemeld wordt – zonder dat passende sancties worden genomen.

werk kunnen gaan. Ze deden vervolgens het verzoek om zonder de frauderende student de opdracht van het Schoolthema te maken. Ook dat verzoek werd afgewezen. Het ging immers om een gezamenlijke opdracht en een gezamenlijk verslag.

Beloning voor frauderen

Ze moeten dus wachten tot de frauderende student zijn deel opnieuw heeft gemaakt. Maar zich opnieuw afhankelijk maken van student 3 willen studenten 4A en 4B niet. Zij zullen zich nadrukkelijk gaan bemoeien met het deel van student 3. Zij willen in oktober gediplomeerd zijn.

Zo wordt de frauderende student straks beloond met een goed-gekeurd Schoolthema. Het lijkt erop dat via fraude meeliften wordt beloond! Studenten 4A en 4B hebben geen bezwaar aangetekend en schikken zich in hun lot. Is dit nu terecht of niet?

Overwegingen

Gelet op het doel van het Schoolthema (leren samenwerken) is het standpunt van de docent te begrijpen. Dit soort problemen kunnen zich nu eenmaal voordoen bij opdrachten waarin studenten met

elkaar moeten samenwerken. Het bijzondere is dat de situatie zich vlak voor de diplomering van studenten 4A en 4B afspeelt. Voor hen had de situatie grote gevolgen: geen diploma, lastiger kunnen solliciteren, geen inzicht in hun eigen deel en dus onzekerheid voor de langere termijn en moeten samenwerken in een verstoorde situatie.

Tot slot

Leren samenwerken hoort bij het leerproces, evenals het leren omgaan met kartrekkers, meelifers en critici. Maar het onderwijs zal er voor dienen te waken dat meeliften wordt beloond. Deze casus onderstreept dat adequate methoden om objectief te beoordelen waarborgen moeten bevatten ter voorkoming van dit soort bijzondere situaties.

Ing. H.F.A.M. Molkenboer is redacteur van EXAMENS.

E-mail: harry.molkenboer@teelen.nl.

Ook de examens van de

staan onder toezicht van de

Examen
kamer